

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO. 410.017.04.2019

Pan

Felicjan Pikulik

Prezes Zarządu

Stadniny Koni w Dobrzniewie

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Dobrzniewo 23, 89-311 Falmierowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/046 Państwowa hodowla koni w Polsce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stadnina Koni w Dobrzyniewie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Dobrzyniewo 23, 89-311 Falmierowo (dalej „Spółka” lub „Stadnina”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezesem Zarządu Spółki jest od dnia 1 maja 1993 r. Pan Felicjan Pikulik. (akta kontroli str. 55 - 86)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki utrzymania koni w Spółce. 2. Hodowla koni w Spółce. 3. Gospodarowanie majątkiem Spółki.
Okres objęty kontrolą	Okres od 1 stycznia 2015 r. do dnia zakończenia kontroli. Dla realizacji celów kontroli przewiduje się zbadanie dowodów sporządzonych w okresie wcześniejszym, mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Paweł Szczepaniak, Główny specjalista k.p. upoważnienie do kontroli nr LPO/112/2019 z 7 października 2019 r. (akta kontroli str. 1 - 2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Spółkę zadań państwowej hodowli koni.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Spółka realizowała cele hodowlane określone Programami Hodowli Koni. Przeglądy hodowlane oceniały wartość hodowlaną koni, a sprzedaż koni odbywała się zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi Spółki.

Konie hodowane w Stadninie miały zapewnione odpowiednie warunki utrzymania. Obsługa weterynaryjna koni, dokumentacja lekarsko-weterynaryjna oraz ewidencja lecznicza koni prowadzona była prawidłowo.

Spółka prawidłowo gospodarowała majątkiem wykorzystywanym w działalności stanowiącej przedmiot niniejszej kontroli.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki utrzymania koni w Spółce

Stadnina Koni w Dobrzyniewie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, została założona dnia 1 maja 1993 r. na czas nieokreślony⁴. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym należą do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie.

Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. prowadzenie hodowli i chowu zwierząt, uprawy zbóż i innych roślin, sprzedaż żywych zwierząt i płodów rolnych wynajem pensjonatu dla koni.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi: 9 510 000,00 zł i dzieli się na 95 100 udziałów po 100.00 zł każdy, objętych w 100% przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w Warszawie.

Przedmiotem działalności Spółki jest hodowla i prowadzenie programów m.in. następujących gatunków zwierząt:

- koni rasy wielkopolskiej i polskiego konia szlachetnego półkrwi
- koników polskich.

Te ww. statutowe cele realizowane były w zakładzie Spółki p.n. Gospodarstwo Glesno - działającym m.in. w obiektach: w m. Bielawy, gdzie w dwóch stajniach prowadzona była hodowla koni rasy wielkopolskiej oraz koni rasy polski koń szlachetny półkrwi (dalej także „sp”) oraz w obiekcie w m. Marynka, gdzie w dwóch stajniach prowadzono hodowlę koni rasy konik polski.

(akta kontroli str. 588 - 594)

1.1 Zapewnienie warunków utrzymania koni w Spółce

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W toku kontroli oględzinom poddano cztery ww. stajnie, w których Spółka prowadziła hodowlę koni (dwa obiekty w m. Marynka w hodowli koni rasy konik polski i dwa obiekty w m. Bielawy w hodowli koni rasy sp i wlkp.). Spółka zapewniła właściwe warunki utrzymywania i dobrostanu koni, określone w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Akt Notarialny z dnia 7 kwietnia 1993 r. Repertorium A nr 831/91, sporządzony przez Kancelarię Notarialną Mirosława Kupisa w Warszawie

normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej⁵ oraz z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek⁶.

(akta kontroli str. 42 – 61)

Prezes Zarządu Spółki ustalił w dniu 20 sierpnia 2017 r. zasady dotyczące nadzoru nad działem koni w Stadninie. Obejmowały one ustalenie godzin karmienia koni (między 7.00 i 7.30 oraz między 15.30 – 16.00) na poszczególnych obiektach oraz nadzór nad ich przestrzeganiem oraz składanie cotygodniowego meldunku (poniedziałek rano) z monitoringu oraz z karmienia koni na poszczególnych obiektach.

W Stadninie ustalono⁷ także harmonogramy pracy w stajniach.

Obejmowały one po rozpoczęciu pracy:

- poranny przegląd stada koni pod względem zdrowotności i urazów,
- poranne karmienie koni w kolejności; zadanie siana/sianokiszonki, zadanie paszy treściwej i dodatków paszowych, sprawdzenie stanu i ewentualnie uzupełnienie i oczyszczenie wody do picia. Ilość zadawanej paszy winna być zgodna z dziennymi dawkami pokarmowymi zaleconymi przez głównego specjalistę ds. hodowli koni w Spółce,
- wypuszczenie koni na pastwiska/padoki,
- sprzątanie pomieszczeń stajennych i uzupełnienie ściółki w stajniach,
- prace wg zaleceń głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce, tj; lonżowanie, oprowadzanie, dozór koni na pastwiskach i padokach, przygotowania do wystaw itp.
- pomoc przy zabiegach weterynaryjno – kowalskich,
- spędzanie koni z pastwisk i padoków, czyszczenie i sprawdzenie stanu zdrowia po powrocie,
- popołudniowe karmienie koni według zasad określonych przy karmieniu porannym, sprawdzenie stanu jakościowego i ilościowego wody do pojenia koni.

(akta kontroli str. 63, 66)

1.1.2. W Stadninie ustalono także dzienne dawki pokarmowe odrębnie dla: klaczy żrebných, klaczy rocznych i dwuletnich, ogierków rocznych i dwuletnich oraz klaczy starszych, żrebaków koni rasy konik polski oraz odrębnie dla koni szlachetnych, w tym klaczy żrebných, a także dla niektórych koni indywidualnie.

(akta kontroli str. 62, 64 - 65)

1.1.3. W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzano w Spółce kontroli Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej, ani kontroli Agencji Nieruchomości Rolnych lub KOWR dotyczących warunków utrzymania koni.

(akta kontroli str. 1126 - 1132)

Sposób prowadzenia dokumentacji weterynaryjnej w Spółce omówiono w pkt 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 127, ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 168, poz. 1643.

⁷ Od dnia 22 lipca 2014 r.

1.2 Sprzedaż koni na rzeź

Opis stanu
faktycznego

W Spółce nie przyjęto w sposób sformalizowany zasad sprzedaży koni na rzeź. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki, sprzedaż taka odbywa się w wyjątkowych sytuacjach, na wniosek głównego specjalisty ds. hodowli koni lub każdorazowo na podstawie orzeczenia lekarsko-weterynaryjnego.

(akta kontroli str. 794)

W roku 2015 Lekarz weterynarii zakwalifikował do sprzedaży na rzeź dwa konie⁸, sprzedane za kwotę 3,3 tys. zł. Powodem sprzedaży były choroby zwierząt - głównie przewlekła obturacyjna choroba płuc (RAO).

W roku 2016 Lekarz weterynarii zakwalifikował na rzeź jednego konia⁹ sprzedanego za kwotę 1,5 tys. zł. Powodem było operacja cesarskiego cięcia z powodu prawostronnego skrętu macicy i obumarcia płodu, czego wynikiem była konieczność wykonania zabiegu ratowania życia klaczy. Lekarz weterynarii nie zalecił dalszego krycia klaczy.

W roku 2017 na rzeź zakwalifikowano 10 ogierków niehodowlanych rasy konik polski¹⁰, na wniosek głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce. Wniosek motywowano brakiem potencjalnych nabywców na ogierki konika polskiego i proponowaną wcześniej ceną poniżej wyceny¹¹. Na zakwalifikowanie do sprzedaży (w styczniu 2017 r.) wpływ miały także rozpoczynające się wyżebrzenia klaczy konika polskiego i brak miejsca w stajniach. Konie sprzedano za kwotę 14,1 tys. zł.

W roku 2018 na rzeź zakwalifikowano, na wniosek głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce 12 sztuk koni stada niehodowlanego rasy konik polski. Wniosek motywowano brakiem ofert na sprzedaż tych koni¹², ograniczeniami miejsc w stajni, z powodów odsadzenia na jesień źrebaków rocznika 2018, brakiem możliwości wykarmienia takiej liczby koni z powodu suszy na pastwiskach, a więc i ograniczeniem kosztów utrzymania koni. Konie sprzedano za kwotę 20,9 tys. zł.

W roku 2019 zakwalifikowano na wniosek głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce 10 ogierków niehodowlanych rasy konik polski¹³. Wniosek (z lipca 2019 r.) motywowano brakiem nabywców (do dnia złożenia wniosku nie wpłynęła żadna oferta kupna), niesprzyjającymi warunkami agrometeorologicznymi (susza), brakiem traw, zmniejszeniem zapasów sianokiszonki i ograniczaniem kosztów utrzymania koni. Ze sprzedaży tych koni uzyskano kwotę 19,4 tys. zł.

Ponadto 2 konie¹⁴ zostały zakwalifikowane na rzeź przez lekarza weterynarii. Za konie te uzyskano kwotę 2,5 tys. zł.

Odbiorcą koni przeznaczonych na rzeź było MKZ sp. z o.o. Rawicz, której Spółka wystawiała faktury za sprzedane konie.

(akta kontroli str. 67 – 79, 1160 - 1174)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁸ Wałach Alp rasy sp., rocznik 1999 oraz kacz Tunica rasy k.n. rocznik 2005

⁹ Klacz Hałda rasy k.n. rocznik 2009

¹⁰ 5 sztuk z rocznika 2015 i 5 sztuk z rocznika 2016

¹¹ 300 zł z rocznika 2016 i 500 zł z rocznika 2015

¹² 6 ogierków rocznik 2017, 4 ogierki rocznik 2016, 1 klaczka z wybitą łopatką rocznik 2017, 1 wałach roboczy rocznik 1999

¹³ z rocznika 2017 i z rocznika 2016

¹⁴ Nawia rasy konik polski rocznik 2008 i Hawajka rasy wielkopolskiej rocznik 2008

1.3 Opieka weterynaryjna dla koni w Spółce

Opis stanu
faktycznego

Spółka posiadała umowę o świadczenie usług weterynaryjnych nad stadem koni¹⁵ zawartą na czas nieokreślony z Lekarzem Weterynarii specjalistą chorób koni, prowadzącym działalność gospodarczą i wpisanym do ewidencji Zakładów Leczniczych dla Zwierząt prowadzonej przez Radę Wielkopolskiej Izby Lekarsko – Weterynaryjnej w Poznaniu (Zleceniobiorca). Umowa obejmowała:

- pełne zabezpieczenie stanu zdrowotnego koni rasy wielkopolskiej, rasy polski koń szlachetny półkrwi i rasy konik polski,
- wykonywanie zabiegów weterynaryjnych w zakresie lecznictwa, profilaktyki we współpracy ze Zleceniodawcą (Stadniną),
- inseminacje klaczy rasy wielkopolskiej i sp nasieniem świeżym i mrożonym,
- wystawianie wymaganych dokumentów dotyczących zabiegów weterynaryjnych (książek leczenia zwierząt gospodarskich) oraz stanu zdrowia koni.

Zleceniobiorca pozostawał w dyspozycji Spółki w dniach roboczych oraz wolnych od pracy przez całą dobę, na każde wezwanie Zleceniodawcy, w razie choroby koni lub innych zdarzeń wymagających interwencji lekarza weterynarii. W wypadku nieobecności uniemożliwiającej stawienie się na wezwanie Zleceniobiorca zapewniał zastępstwo¹⁶. Zleceniobiorca używał własnych narzędzi i leków weterynaryjnych zakupionych własnym staraniem, dopuszczonych do leczenia zwierząt. Należności za świadczone usługi płatne były przelewem po wystawieniu faktury wraz załączoną książką leczenia zwierząt gospodarskich, potwierdzoną przez specjalistę ds. hodowli koni w Spółce. Zleceniobiorca zawarł umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

(akta kontroli str. 80 - 91)

Łączna wysokość kosztów ponoszonych przez Spółkę na zapewnienie obsługi weterynaryjnej w Stadninie (zakup leków i usług) wynosiła: w 2015 r. łącznie 35,7 tys. zł, w 2016 r. łącznie 60,1 tys. zł, w 2017 r. łącznie 67,1 tys. zł, w 2018 r. łącznie 59,5 tys. zł i do końca października 2019 r. łącznie 46,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 92 - 115)

Spółka prowadziła, zgodnie z wymogami § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji¹⁷, ewidencję leczenia koni, na którą składały się dostarczone, stosownie do wymogów § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia, przez lekarza weterynarii, oryginały książek leczenia zwierząt.

Zleceniobiorca prawidłowo naliczał ceny za świadczone usługi zgodnie z cennikiem dołączonym do umowy, załączał do dowodów źródłowych (faktur) książki leczenia zwierząt gospodarskich, umożliwiające rozliczenie i sprawdzenie wykonanego świadczenia, co było potwierdzane przez głównego specjalistę ds. hodowli koni w Stadninie.

(akta kontroli str. 116 – 144)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Stadninie zapewniono właściwe warunki utrzymywania koni oraz w sposób rzetelny dokumentowano, odpowiednią do potrzeb zwierząt, opiekę weterynaryjną.

¹⁵ Zawartą w dniu 30.10.2015 r.

¹⁶ Dane osobowe lekarza do wiadomości Spółki

¹⁷ Dz. U. Nr 224, poz. 1347

2. Hodowla koni w Spółce

2.1 Cele i zadania w zakresie hodowli koni w Spółce

2.1.1. W Stadninie obowiązywały ustalone¹⁸ przez Zarząd Spółki Programy Hodowlane koni rasy polski koń szlachetny półkrwi, koni rasy wielkopolskiej oraz koni rasy konik polski. Hodowla koni w Stadninie prowadzona była również w powiązaniu z Programami Hodowli Koni tych ras opracowanymi przez Polski Związek Hodowców Koni. Ponadto, hodowla koni rasy konik polski prowadzona była z zastosowaniem wymogów Programu Ochrony Zasobów Genetycznych Koni Rasy Konik Polski¹⁹.

Celem programu hodowlanego koni rasy wielkopolskiej (wkp) było wyhodowanie koni odpowiednich do wykorzystania w wyczynowym sporcie konnym (skoki przez przeszkody, WKKW) i szeroko pojętej rekreacji. Wyhodowane w Stadninie konie winny mieć zrównoważony temperament i łagodny charakter. Kryteriami selekcyjnymi w hodowli winny być:

- wyniki uzyskiwane w sporcie jeździeckim,
- zdrowie i wytrzymałość,
- poprawny ruch i funkcjonalna budowa ciała,
- jezdność i przydatność do treningu.

Wyniki tej selekcji winny pozwolić na wyodrębnienie linii o szczególnych predyspozycjach sportowych.

Celem programu hodowlanego koni rasy polski koń szlachetny półkrwi było dążenie do wyhodowania nowoczesnego konia, wykorzystywanego w wyczynowym sporcie jeździeckim, który jest w stanie konkurować z rasami dominującymi w światowych rankingach jeździeckich. Hodowla powinna być oparta na sprawdzonych użytkowo liniach żeńskich z określonymi predyspozycjami do poszczególnych konkurencji sportów jeździeckich. Podstawowym narzędziem do osiągnięcia tego celu miała być ostra selekcja na różnych etapach rozwoju wyhodowanych koni.

Realizacja Programu Hodowlanego dla tych ras opierała się na podobnych zasadach.

W Stadninie hodowla winna być prowadzona na 15 klaczach stada hodowlanego. Wyodrębnione wybitne linie żeńskie będą kojarzone z hodowlą światową poprzez import nasienia najlepszych osobników męskich.

Program hodowlany Stadniny zakładał czteroetapową selekcję dla klaczy i ogierów:

- 1) pierwszy etap selekcji (ocena źrebiąt w wieku od 1 do 2 lat),
- 2) drugi etap selekcji (wpis klaczy do księgi, selekcja ogierów do prób stacjonarnych),
- 3) trzeci etap selekcji (ocena użytkowości własnej: próby dzielności, wyścigi konne, Mistrzostwa Polski Młodych Koni, sport konny),
- 4) czwarty etap selekcji (szacowanie wartości hodowlanej na podstawie dzielności sportowej własnej, potomstwa i krewnych).

Pierwsze trzy etapy selekcji oparte były na współpracy ze specjalistami Związku Hodowców Koni Wielkopolskich (dokumentacja oceny prowadzona jest przez Związek).

Celem hodowlanym rasy konik polski w Stadninie było:

- zachowanie i powiększanie liczebności koników polskich jako populacji stanowiącej składnik różnorodności genetycznej ras i typów koni oraz jako jedynej rodzimej rasy koni,

¹⁸ 10 października 2010 r.

¹⁹ Opracowanego przez Instytut Zootechniki Państwowego Instytut Badawczy w Krakowie.

- utrzymanie na odpowiednim poziomie wewnątrzrasowej zmienności genetycznej gwarantującej prace hodowlane w rasie,
- zachowanie i utrwalenie specyficznych cech genotypowych i fenotypowych rasy,
- doskonalenie cech związanych z użytkowaniem bez zmiany typu rasowego.

Prace hodowlane ukierunkowane były na utrzymanie istniejących linii żeńskich.

W Stadninie realizacja programu hodowlanego oparta była na co najmniej 25 klaczach stada hodowlanego. Powyższa liczba wynikała z uczestnictwa Stadniny od 2004 r. w programie ochrony zasobów genetycznych koni rasy konik polski.

Klacz i ogier użyte do rozrodu w stadzie hodowlanym winny spełniać warunki wpisu do głównej księgi stadnej oraz posiadać pochodzenie potwierdzone za pomocą markerów genetycznych.

Program hodowlany koni tej rasy w Stadninie zakładał trójetapową selekcję:

- 1) pierwszy etap selekcji (ocena źrebiąt w wieku od 1 do 2 lat),
- 2) drugi etap selekcji (wpis klaczy do głównej księgi rasy konik polski, selekcja ogierów i wpis do głównej księgi koni rasy konik polski),
- 3) trzeci etap selekcji (ocena użytkowości własnej poprzez polowe próby dzielności dla klaczy i ogierów).

Wszystkie trzy etapy selekcji oparte są na współpracy ze specjalistami Związku Hodowców Koni Wielkopolskich w Gnieźnie (dokumentacja oceny prowadzona jest przez Związek).

Aktualizacją programów hodowli koni ww. ras były Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz Biznesplany sporządzane każdego roku i przedstawiane na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki, do akceptacji.

Przedstawione wyżej cele i metody służące realizacji celów hodowlanych w Spółce były zgodne z odpowiednimi Programami Hodowli ras opracowanymi przez Polski Związek Hodowców Koni.

(akta kontroli str. 147 - 180)

Liczba koni w Stadninie w latach 2015 do 2019 r. według stanu na początek każdego roku przedstawiała się następująco:

W roku 2015 w Stadninie było łącznie 155 koni (100 ze stada hodowlanego) z tego:

- rasy konik polski 85 (w tym 59 ze stada hodowlanego),
- rasy polski koń szlachetny półkrwi 35 (w tym 22 ze stada hodowlanego),
- rasy wielkopolskiej 27 (w tym 19 ze stada hodowlanego),
- 4 kuce i 4 konie rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2016 w Stadninie było łącznie 139 koni (84 ze stada hodowlanego) z tego:

- rasy konik polski 81 (w tym 50 ze stada hodowlanego),
- rasy polski koń szlachetny półkrwi 32 (w tym 17 ze stada hodowlanego),
- rasy wielkopolskiej 20 (w tym 17 ze stada hodowlanego),
- 3 kuce i 3 konie rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2017 w Stadninie było łącznie 147 koni (197 ze stada hodowlanego) z tego:

- rasy konik polski 90 (w tym 59 ze stada hodowlanego),
- rasy polski koń szlachetny półkrwi 30 (w tym 19 ze stada hodowlanego),
- rasy wielkopolskiej 22 (w tym 19 ze stada hodowlanego),
- 3 kuce i 2 konie rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2018 w Stadninie było łącznie 141 koni (99 ze stada hodowlanego) z tego:

- rasy konik polski 89 (w tym 61 ze stada hodowlanego),
- rasy polski koń szlachetny półkrwi 26 (w tym 21 ze stada hodowlanego),
- rasy wielkopolskiej 21 (w tym 17 ze stada hodowlanego),
- 3 kuce i 2 konie rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2019 w Stadninie było łącznie 155 koni (100 ze stada hodowlanego) z tego:

- rasy konik polski 92 (w tym 61 ze stada hodowlanego),
- rasy polski koń szlachetny półkrwi 31 (w tym 26 ze stada hodowlanego),
- rasy wielkopolskiej 19 (w tym 12 ze stada hodowlanego),
- 3 kuce i 2 konie rasy polski koń zimnokrwisty.

Liczba klaczy ogółem rasy wielkopolskiej i rasy polski koń szlachetny półkrwi wynosiła na koniec poszczególnych lat objętych kontrolą: 2015 roku – 21, 2016 roku – 14, 2017 roku – 15 i 2018 roku 15 sztuk.

Liczba klaczy rasy polski koń szlachetny w latach 2015 – 2018 wynosiła odpowiednio w tych latach; 27, 29, 28, 30.

Liczby klaczy matek koni tych ras pozostawały na poziomie minimalnym określonym w Strategicznym programie hodowli koni w spółkach ANR z 2015 r.

(akta kontroli str. 181 – 182)

2.1.2. Nadzór i odpowiedzialność za powierzone konie należały do zadań i kompetencji głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce²⁰. Do jego pozostałych zadań należało także m.in.:

- a) opracowywanie planów hodowlanych koni, biznesplanów oraz sprawozdań z hodowli koni,
- b) opracowywanie planów stanowienia klaczy,
- c) prowadzenie dokumentacji hodowlanej koni,
- d) sprawowanie nadzoru i prowadzenie dokumentacji zw. z próbą i stanowieniem klaczy,
- e) odpowiedzialność za przygotowanie koni do zawodów jeździeckich,
- f) współpraca z lekarzem weterynarii w zakresie profilaktyki i leczenia koni,
- g) ustalanie norm żywienia dla wszystkich grup koni.

(akta kontroli str. 19, 36)

Spółka zapewniła wykonywanie pracy hodowlanej przez odpowiednich hodowców.

Obecnie zatrudniona²¹ na stanowisku głównego specjalisty ds. hodowli koni w Spółce osoba jest absolwentką Akademii Rolniczej w Poznaniu Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt na kierunku zootechnika, pracowała w Związku Hodowli Koni Wielkopolskich w Gnieźnie na stanowisku starszego specjalisty ds. hodowli koni²², posiada zaświadczenie Polskiego Związku Hodowli Koni w Warszawie o odbyciu szkolenia w zakresie opisu graficznego i słownego koniowatych i identyfikacji koni przy pomocy metody opisowej oraz systemu elektronicznego (micro-chip), upoważnienie²³ i uprawnienie do wydawania decyzji o wpisie do księgi stadnej koni rasy wielkopolskiej, koni rasy polski koń szlachetny półkrwi oraz koni rasy polski koń zimnokrwisty. Osoba pełniąca tę funkcję wcześniej²⁴ legitymowała się dyplomem ukończenia studiów stacjonarnych i tytułem inżyniera na Uniwersytecie Technologiczno – Przyrodniczym w Bydgoszczy na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt, na kierunku zootechnika w specjalności hodowla zwierząt i gospodarka paszowa oraz świadectwem ukończenia studiów podyplomowych Zarządzanie Jakością i Bezpieczeństwem Żywności.

(akta kontroli str. 184 – 213, 1133 - 1140)

²⁰ Regulamin Organizacyjny Spółki z dnia 23 listopada 2011 r. obowiązujący do uchwalenia nowego Regulaminu Organizacyjnego z dnia 16 lipca 2019 r.

²¹ Od 20 lipca 2016 r.

²² W okresie od 2008 do 2015 r.

²³ Z listopada 2011 r.

²⁴ Od 1 stycznia 2015 r. do 20 czerwca 2016 r.

2.1.3., 2.1.4. Przeglądy hodowlane

Zasady przeglądów hodowlanych w Spółce zostały ustalone przez Nadzór Właścicielski (załącznik nr III do „Strategicznego Program hodowli koni w Spółkach ANR„ z maja 2015 roku, oraz Zasady Przeprowadzania Przeglądów Hodowlanych z dnia 21 lutego 2018 roku).

W Stadninie odbywały się corocznie przeglądy hodowlane²⁵ koni (odrębnie dla rasy konik polski i odrębnie dla rasy wielkopolskiej oraz rasy polski koń szlachetny półkrwi). Oceny dokonywała Komisja, której przewodniczącym był zawsze przedstawiciel Agencji Nieruchomości Rolnych²⁶ - Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa²⁷. Ponadto, członkami Komisji byli każdorazowo; Dyrektor Związku Hodowców Koni Wielkopolskich w Gnieźnie²⁸ oraz Prezes Zarządu Stadniny.

Od 2017 r. członkiem Komisji była też główny specjalista ds. hodowli koni w Spółce.

Dla przeglądów koni rasy konik polski, członkiem Komisji byli każdorazowo przedstawiciel Stada Ogierów w Sierakowie, a w latach 2017 i 2018 członkiem Komisji był także Wiceprezes Związku Hodowców Koników Polskich w Warszawie.

Dla przeglądów koni rasy wielkopolskiej i rasy polski koń szlachetny półkrwi członkiem Komisji był każdorazowo przedstawiciel Stada Ogierów w Gnieźnie²⁹, a w roku 2018 trener, hodowca koni skokowych.

Podczas przeglądu, Komisja dokonywała oceny stada podstawowego, oceny klaczy do kwalifikacji oceny punktowej, oceny klaczy przeznaczonych do wcielenia do stada matek, oceny klaczy proponowanych do przygotowania i skierowania do Zakładu Treniniegowego, oceny źrebiąt urodzonych w danym roku pod względem przydatności do dalszej hodowli, oceny koni pod względem wyłączenia ze stada podstawowego, kondycji klaczy, młodzieży i źrebiąt przy matkach³⁰, pielęgnacji koni w tym kopyt³¹, oceny sposobu przygotowania i przeprowadzenia przeglądu³², oceny dokumentacji hodowlanej koni³³, oceny stanu pomieszczeń stajennych do hodowli koni, stanu wybiegów, padoków i pastwisk, zapasów pasz treściwych i objętościowych oraz słomy dla koni, stanu sprzętu i urządzeń stajennych, ładu i porządku wokół i wewnątrz budynków³⁴.

Konie były klasyfikowane do stada hodowlanego i niehodowlanego. Podstawami wyłączenia koni ze stada hodowlanego były: nieodpowiedni typ, problemy zdrowotne, mała wartość hodowlana i użytkowa, brak spełniania wymagań jako materiału zarodowego lub nadwyżka hodowlana.

(akta kontroli str. 214 - 254)

2.1.5. Ocena wartości użytkowej koni.

W okresie objętym kontrolą, konie hodowane w Stadninie brały udział w polowych próbach dzielności: w 2015 r. 2 konie, w 2016 r. 1 koń, w 2017 r. 4 konie, w 2018 r. 10 koni, a w 2019 r. do końca listopada 6 koni.

Konie hodowane w Stadninie³⁵ osiągały w okresie objętym kontrolą następujące wyniki sportowe:

Mistrzostwa Polski Młodych Koni Wszechtronny Konkurs Konia Wierzchowego; miejsca od pierwszego do piątego w latach 2015 – 2017 oraz miejsca od pierwszego do piątego w konkurencji w skokach od jednego do 12 koni w latach 2016 – 2019.

²⁵ W dniach: 29.10.2015 r., 21.10.2016 r., 10.10.2017 r., 25.09.2018 r., 12.09.2019 r.

²⁶ W latach 2015 i 2016

²⁷ W latach 2017, 2018 i 2019

²⁸ W roku 2015 w Poznaniu

²⁹ W latach 2016, 2017, 2018 i 2019. W roku 2015 przedstawiciel SO w Sierakowie

³⁰ Każdorazowo bardzo dobra.

³¹ Każdorazowo bez zastrzeżeń.

³² Każdorazowo bardzo dobrze.

³³ Każdorazowo na bieżąco i bez zastrzeżeń.

³⁴ Każdorazowo bez uwag.

³⁵ Dotyczy rasy sp oraz rasy wlkp

Ponadto po pięć koni Stadniny uzyskiwało miejsca od pierwszego do piątego w latach 2018 i 2019 w Krajowym Czempionacie Koni Wielkopolskich oraz Krajowym Czempionacie Koni Rasy Polski Koń Szlachetny Półkrwi.

Na Krajowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu oraz na Krajowej Wystawie Koników Polskich - Tarpaniada w Sierakowie, od 8 do 11 koni rasy konik polski ze Stadniny uzyskiwało w latach 2015 b- 2019 miejsca od pierwszego do piątego.

(akta kontroli str. 255)

Jak podał w złożonym wyjaśnieniu Prezes Zarządu Spółki, Stadnina prowadzi hodowlę koni w oparciu o programy hodowlane Polskiego Związku Hodowców Koni oraz wewnętrzne programy hodowlane hodowanych przez Spółkę ras. Efekty prac hodowlanych prowadzonych przez Spółkę oceniane są podczas corocznego przeglądu hodowlanego w Spółce, na którym w skład komisji wchodzi zarówno przewodniczący, specjalista ds. hodowli koni z KOWR, Prezes Zarządu Spółki, pracownik Związku Hodowców Koni Wielkopolskich oraz autorytety z dziedziny hodowli danej rasy. Podczas takiego przeglądu Spółka zostaje poddana kontroli i ocenie prowadzonej hodowli. Miernikiem tej oceny jest ocena za typ, pokrój, zdrowie, ruch, rozwój, które podczas przeglądu podlegają ocenie specjalistom ze Związku Hodowców Koni Wielkopolskich. Zarówno na przeglądzie hodowlanym jak i w corocznym Sprawozdaniu Zarządu są prezentowane wyniki z wszystkich imprez hodowlanych, w których bierze udział Spółka, które to stanowią wskaźnik efektów prac hodowlanych.

W Stadninie Koni w Dobrzyniewie Spółka z o.o. według Programu Hodowlanego Koni Rasy Polski Koń Szlachetny Półkrwi oraz Koni Wielkopolskich, ustalono zasady prowadzenia selekcji tj. trzeci stopień selekcji (ocena użytkowości własnej: próby dzielności, wyścigi konne, Mistrzostwa Polski Młodych Koni, sport konny), które są wewnętrznymi ustaleniami Spółki i nie są obowiązkowe w prowadzonej hodowli koni w Polsce.

Wybór klaczy do sprawdzenia użytkowości koni w rasie wlkp. i sp. podlega głównemu specjalście ds. hodowli koni w porozumieniu z Prezesem Zarządu Spółki. Kierowane na próbę dzielności klacze są wcześniej również opiniowane przez członków Komisji podczas przeglądu hodowlanego. Ocena wartości użytkowej klaczy pozwala Spółce na realizowanie celów hodowlanych zawartych w Programie Hodowlanym Spółki. Hodowla współczesnego konia wierzchowego rasy wlkp. i sp. powinna być oparta na najlepszych, sprawdzonych użytkowo liniach żeńskich z określonymi predyspozycjami do poszczególnych konkurencji sportów jeździeckich.

W Spółce również według Programu Hodowlanego Koni Rasy Konik Polski ustalono zasady prowadzenia selekcji, które określają, że trzeci stopień selekcji polegać będzie na ocenie użytkowości własnej poprzez polowe próby dzielności dla klaczy i ogierów. W przypadku koni rasy konik polski, stado hodowlane w Spółce jest objęte programem ochrony zasobów genetycznych, który to obligatoryjnie nakazuje poddanie klaczy do 7 roku życia i ogierów do 5 roku życia ocenie wartości użytkowej poprzez polowe próby dzielności. Spółka co roku przygotowuje kilka koni do polowej próby dzielności, która odbywa się podczas Krajowej Wystawy Koników Polskich – Tarpaniada w Sierakowie.

(akta kontroli str. 1156 - 1157)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Dzierżawa koni własnych

Opis stanu
faktycznego

W Spółce obowiązywały³⁶ Zasady dzierżawy koni będących jej własnością. Konie te mogły być dzierżawione na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu do celów:

- a) zorganizowania punktu kopulacyjnego w przypadku ogierów posiadających licencję hodowlaną,
- b) wykorzystania koni stada obrotowego do celów rekreacyjnych lub sportowych w konkurencjach jeździeckich,
- c) sprawdzenia koni oferowanych do sprzedaży w sportach jeździeckich.

Szczegółowe zasady dzierżawy określała umowa dzierżawy³⁷. Integralną częścią umowy był protokół przekazania i przyjęcia konia po zakończonej dzierżawie. Protokół ten określał, nazwę konia, nr paszportu i nr identyfikacyjny zwierzęcia, opis konia (kondycja, urazy, wymogi pielęgnacyjne, charakter, narowy), stan zdrowia potwierdzony aktualnymi badaniami weterynaryjnymi, stanowiącymi załącznik do protokołu, stan wytrenowania konia, możliwości uzyskania wyniku sportowego lub hodowlanego, opis aktualnych szczepień ochronnych i odrobaczeń i na dzień zwrotu konia potwierdzenie wykonania zobowiązań, w tym finansowych z tytułu zawartej umowy.

Konie mogły być wydzierżawione po zagwarantowaniu spełnienia warunków:

- a) określenia celu i sposobu użytkowania,
- b) określeniu czasu dzierżawy,
- c) ponoszeniu pełnych kosztów utrzymania koni, w tym:
 - zapewnieniu pomieszczeń spełniających wymogi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej³⁸,
 - zapewnieniu odpowiedniego żywienia, zgodnie z określonymi normami żywieniowymi,
 - zapewnienia kosztów opieki weterynaryjnej w razie leczenia chorób lub urazów koni oraz kosztów dwukrotnego odrobaczenia preparatem uzgodnionym ze Stadniną i kosztów obowiązkowych szczepień ochronnych wymaganych przepisami prawa, kosztów pielęgnacji kopyt i ewentualnego kucia koni, kosztów transportu koni przed i po okresie dzierżawy,
- d) ubezpieczenia koni do wartości określonej w przedmiecie dzierżawy,
- e) umożliwienia nieograniczonej kontroli przez przedstawicieli Spółki w zakresie prawidłowego utrzymania i użytkowania wydzierżawionych koni.

W okresie objętym kontrolą Spółka nie wydzierżawiała koni własnych.

(akta kontroli str. 256 - 261)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3 Sprzedaż koni własnych

Opis stanu
faktycznego

W Spółce obowiązywała³⁹ Ogólna metodyka Wyceny Koni i Zasady Sprzedaży Koni. Przygotowanie wykazu koni przeznaczonych do sprzedaży, umieszczenia go na stronie internetowej Spółki, ocena i opiniowanie wpływających ofert kupna oraz dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty i przedłożenie Zarządowi Spółki do

³⁶ Od 15 kwietnia 2016 r.

³⁷ Której wzór załączono do Zasad.

³⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 127, ze zm.

³⁹ Od 10 października 2013 r.

zatwierdzenia, opracowanie po przeglądzie hodowlanym protokołu wyceny koni, należało do zadań Komisji wyceny i sprzedaży koni. Zarząd zobowiązał Komisję do uzyskania możliwie jak najwyższych cen za sprzedawane konie, jednak nie mniejszych niż ceny minimalne zawarte w protokole ich wyceny. Komisja ma prawo sprzedaży konia poniżej wyceny, gdy nie został on sprzedany lub stan jego zdrowia oraz wiek nie pozwalają na uzyskanie założonej ceny lub protokół doraźnego brakowania określa powód obniżenia ceny – wówczas lekarz weterynarii wydaje opinię lekarską o stanie zdrowia konia.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowały dwie komisje do oceny i rozpatrywania ofert na sprzedaż koni:

- a) od 1 stycznia 2015 r. do 19 lipca 2016 r. Komisja w składzie czteroosobowym. Przewodniczącym Komisji był Doradca Prezesa Zarządu Spółki,
- b) od 20 lipca 2016 r. Komisja w składzie trzyosobowym: Przewodnicząca główny specjalista ds. hodowli koni w Spółce.

Komisje te dokonywały protokolarnie, po przeglądach hodowlanych, wycen koni wyselekcjonowanych ze stada zarodowego, określając minimalne ceny będące podstawą do rozpatrywania ofert na zakup koni i sporządzała wykazy takich koni.

(akta kontroli str. 261 - 301)

W roku 2015 Spółka sprzedała łącznie 50 koni za kwotę 172,4 tys. zł., z tego: 25 koni rasy konik polski, 13 koni rasy sp oraz 10 koni rasy wlkp., 1 kuca i jednego konia rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2016 Spółka sprzedała łącznie 26 koni za kwotę 94,3 tys. zł., z tego: 16 koni rasy konik polski, 7 koni rasy sp oraz 2 konie rasy wlkp. (w tym jeden ze stada hodowlanego) i jednego konia rasy polski koń zimnokrwisty.

W roku 2017 Spółka sprzedała łącznie 36 koni za kwotę 170,3 tys. zł., z tego: 25 koni rasy konik polski, 8 koni rasy sp (w tym dwa ze stada hodowlanego) oraz 3 konie rasy wlkp.

W roku 2018 Spółka sprzedała łącznie 24 konie za kwotę 95,3 tys. zł., z tego: 22 konie rasy konik polski, jednego konia rasy sp oraz jednego konia rasy wlkp.

W roku 2019 (do końca października) Spółka sprzedała łącznie 30 koni za kwotę 130,2 tys. zł., z tego: 22 konie rasy konik polski, 3 konie rasy sp oraz 5 koni rasy wlkp.

Dominującą formą sprzedaży koni w okresie objętym kontrolą był konkurs ofert. W roku 2015 przeprowadzono 13 takich konkursów, na których sprzedano 47 koni, w roku 2016 przeprowadzono 6 takich konkursów, na których sprzedano 25 koni, w 2017 przeprowadzono 4 konkursy, w wyniku których sprzedano 25 koni, w 2018 przeprowadzono 5 konkursów, w wyniku których sprzedano 8 koni oraz w 2019 r. (do końca października) przeprowadzono 6 konkursów, w wyniku których sprzedano 18 koni. Wykazy koni były publikowane przez okres ok. 1 miesiąca.

Pozostałe niesprzedane w ofercie publicznej konie sprzedano na rzeź (patrz opis w pkt. 1.2.) oraz, w dwóch przypadkach (w latach 2015, 2018), konie sprzedano w odpowiedzi Spółki na złożone w trybie zamówień publicznych oferty zakupu koni.

W jednym przypadku w roku 2017 sprzedano do Stada Ogierów w Gnieźnie jednego konia ze stada hodowlanego (opis poniżej).

W okresie objętym kontrolą, sprzedano 3 konie zarodowe po otrzymaniu pisemnej zgody w dwóch przypadkach⁴⁰ Agencji Nieruchomości Rolnych i w jednym przypadku - Krajowego Ośrodku Wsparcia Rolnictwa⁴¹.

(akta kontroli str. 302 - 326)

⁴⁰ Klacz Forta rasy wlkp. rocznik 2012 sprzedana w 2016 r. za 17,5 tys. zł oraz ogier Grafon rasy sp. rocznik 2013 sprzedany w 2017 r. za 27,8 tys. zł.

⁴¹ Ogier Galapagos rasy sp rocznik 2015 sprzedany w 2017 r. za cenę 30.000,0 zł na pisemną ofertę kupna ze Stada Ogierów w Gnieźnie.

Średnia cena koni ze stada niehodowlanego wyniosła w okresie objętym kontrolą:
za konie rasy konik polski; od 2,2 tys. zł w 2017 r. do 2,6 w 2016 r.,
za konie rasy polski koń szlachetny półkrwi; od 3,8 tys. zł w 2016 r. do 19,4 tys. zł w 2018 r.,
za konie rasy wielkopolskiej; od 4,2 tys. zł w 2016 r. do 27,3 tys. zł w 2018 r.

(akta kontroli str. 327)

W 2015 r. plan sprzedaży koni założony w biznesplanach Spółki wykonano w 100% uzyskując 172,4 tys. zł (netto) przychodu. W roku 2016 plan ten (w wys. 166,0 tys. zł) wykonano w 55,1 % uzyskując 91,5 tys. zł przychodów ze sprzedaży koni. W roku 2017 Spółka wykonała założenia biznesplanu w zakresie sprzedaży koni (145,4 tys. zł) w 117,2 % uzyskując 170,3 tys. zł. W roku 2018 założenia biznesplanu w tym zakresie (211,0 tys. zł) zostały wykonane w 45,2% uzyskując 91,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 334)

Jak podał w złożonym wyjaśnieniu Prezes Zarządu Spółki, głównymi powodami niewykonania biznesplanów w zakresie sprzedaży koni w latach 2016 i 2018 były:

- słabe zainteresowanie ze strony kupujących zakupem koni wystawionych do sprzedaży,
- nieliczne oferty złożone na zakup koni były rozpatrywane negatywnie ze względu na oferowane zbyt niskie ceny),
- urodzone w ostatnich latach konie zostały w stadzie hodowlanym i stanowią cenny materiał hodowlany, przyczyniając się do podniesienia postępu genetycznego i stanowią nowoczesną hodowlę koni sportowych.

Ograniczenie sprzedaży młodych, cennych koni w latach 2016-2018 rasy wlkp. i sp. zostało zrekompensowane podniesieniem wartości hodowlanej i użytkowej koni stada hodowlanego. Włączenie do rozrodu niesprzedanych bardzo dobrych młodych klaczy zaowocuje w przyszłości możliwością podniesienia wartości sprzedawanych koni od najlepszych użytkowo i hodowlanie matek.

(akta kontroli str. 1159)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4 Wycena koni w Spółce

Opis stanu
faktycznego

W Stadninie zasady wyceny koni zawarte były w Ogólnej Metodycy Wyceny Koni i Sprzedaży z dnia 10 października 2013 roku.

Komisja wyceniając konie brała pod uwagę wartość hodowlaną, wiek konia, rodowód, eksterier, liczbę i jakość potomstwa, stan zdrowia, a przy koniach użytkowych, stopień zaawansowania konia w pracy, ruch, skoki luzem, stopień zajeżdżenia, karierę sportową.

(akta kontroli str. 261 - 262)

W Stadninie corocznie dokonywano inwentaryzacji posiadanych koni metodą spisu z natury (za lata 2015, 2016, 2017 i 2018). Na ich podstawie tworzone cenniki na poszczególne konie w grupach. Do wyceny koni, stosownie do wymogów art. 28 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴² przyjmowano cenę wg cen sprzedaży netto osiągniętych w danej grupie wiekowej, powiększonej o wartość hodowlaną w przypadku sztuk przeznaczonych do hodowli, jednak nie większą niż możliwą do osiągnięcia w następnym roku.

(akta kontroli str. 416 – 485)

⁴² Dz. U. z 2019 r. , poz. 351

W roku 2015 wartość ewidencyjna sprzedanych 50 koni wyniosła łącznie 143,0 tys zł (netto), natomiast wartość transakcyjna wyniosła 172,4 tys. zł (netto).

W roku 2016 wartość ewidencyjna sprzedanych 26 koni wyniosła łącznie 71,5 tys zł (netto), natomiast wartość transakcyjna wyniosła 94,3 tys. zł (netto).

W roku 2017 wartość ewidencyjna sprzedanych 36 koni wyniosła łącznie 89,5 tys zł (netto), natomiast wartość transakcyjna wyniosła 170,3 tys. zł (netto).

W roku 2018 wartość ewidencyjna sprzedanych 24 koni wyniosła łącznie 48,0 tys zł (netto), natomiast wartość transakcyjna wyniosła 95,3 tys. zł (netto).

W roku 2019 (do końca października) wartość ewidencyjna sprzedanych 31 koni wyniosła łącznie 76,5 tys zł (netto), natomiast wartość transakcyjna wyniosła 131,7 tys. zł (netto).

Wszystkie konie sprzedano w ofercie publicznej.

(akta kontroli str. 302 – 303)

Spośród wyżej sprzedanych koni, w roku 2015 sprzedano (różnym odbiorcom) 17 koni o wartości ewidencyjnej 53,0 tys. zł za cenę łącznie 39,6 tys. zł⁴³. Największa różnica w cenie transakcyjnej w stosunku do ceny ewidencyjnej (2,1 tys. zł) wystąpiła w przypadku konia Cymar. Powodem zaniżenia ceny był wiek konia⁴⁴, kontuzje i urazy nóg, których nabawił się w czasie długoletniego użytkowania na Torach Wyścigowych we Wrocławiu.

W roku 2016 sprzedano pięć koni o wartości ewidencyjnej 17,5 tys. zł za cenę łącznie 10,8 tys. zł⁴⁵. Największa różnica w cenie transakcyjnej w stosunku do ceny ewidencyjnej (3,4 tys. zł) wystąpiła w przypadku klaczy Hałda, sprzedanej na rzeź po orzeczeniu lekarskim⁴⁶.

W roku 2017 sprzedano 6 koni o wartości ewidencyjnej 11,5 tys. zł za kwotę łącznie 8,3 tys. zł. Największa różnica w cenie transakcyjnej w stosunku do ceny ewidencyjnej (1,0 tys. zł) wystąpiła w przypadku klaczy Emocja. Powodem jej sprzedaży poniżej tej ceny był wiek konia⁴⁷ oraz brak możliwości jego wykorzystania w rekreacji ze względu na pobudliwy charakter. Pozostałe konie rasy konik polski po bezskutecznych próbach sprzedaży sprzedano na rzeź.

W roku 2018 sprzedano 3 konie rasy konik polski (wszystkie na rzeź) o wartości ewidencyjnej 6,0 tys. zł za cenę 5,5 tys. zł.

W roku 2019 r. siedem koni o wartości ewidencyjnej 13,0 tys. zł za 8,5 tys. zł. Największa różnica w cenie transakcyjnej w stosunku do ceny ewidencyjnej (2,6 tys. zł) wystąpiła w przypadku klaczy Hawajka rasy sp sprzedanej na rzeź po uprzednim orzeczeniu lekarskim⁴⁸. Pozostałe konie (wszystkie rasy konik polski) sprzedano na rzeź (4) oraz dla nabywcy Gospodarstwo Rolne Hodowla Koni Jach Wapno (województwo wielkopolskie).

(akta kontroli str. 326 – 333, 1151 – 1153)

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki, Powołana przez Zarząd Spółki Komisja wyceny i sprzedaży koni zgadzała się na sprzedaż koni poniżej cen ewidencyjnych w okresie objętym kontrolą z takich względów jak:

- wiek konia (konie starsze),
- słaby rozwój młodych koni,
- dyskwalifikujące w hodowli i użytkowaniu wady pokrojowe,

⁴³ Konie urodzone od 1994 r. do 2015 r.

⁴⁴ Urodzony w 1994 r.

⁴⁵ Konie urodzone od 2009 r. do 2015 r.

⁴⁶ Patrz pkt 1.2. wystąpienia pokontrolnego

⁴⁷ Urodzona 1998

⁴⁸ Patrz pkt 1.2. wystąpienia pokontrolnego

- stan zdrowia konia (przebyte kontuzje, schorzenia, kulawizny, ochwaty, chipy, cysty w stawach, zniekształcenie kości, zwyrodnienia, problemy z prawidłowym przyswajaniem paszy),
- nieodpowiedni charakter (konie nieprzydatne do hodowli i rekreacji),
- nadmierna liczba urodzeń ogierków w rasie konik polski, zbędnych w hodowli koni rasy konik polski,
- konieczność sprzedaży młodych koni rasy konik polski w celu zapewnienia dobrostanu następnemu pokoleniu rodzących się źrebiąt.

(akta kontroli str. 1157 - 1158)

W okresie objętym kontrolą największych zakupów w ofercie publicznej dokonało Gospodarstwo Rolne Hodowla Koni Jach Wapno (województwo wielkopolskie).

W roku 2015 podmiot ten zakupił 16 spośród sprzedanych 50 koni o łącznej wartości ewidencyjnej (netto) 55,0 tys. zł i transakcyjnej (netto) 70,9 tys. zł, co stanowiło 41,3% całości sprzedaży z tego roku.

W roku 2016 podmiot ten zakupił 8 spośród 26 sprzedanych koni o łącznej wartości ewidencyjnej (netto) 27,0 tys. zł i transakcyjnej (netto) 32,8 tys. zł, co stanowiło 35,6% całości sprzedaży z tego roku.

W roku 2017 podmiot ten zakupił 5 spośród 36 sprzedanych koni o łącznej wartości ewidencyjnej (netto) 20,0 tys. zł i transakcyjnej (netto) 47,4 tys. zł, co stanowiło 53% całości sprzedaży z tego roku.

W roku 2019 (do końca października) podmiot ten zakupił 9 spośród 31 sprzedanych koni o łącznej wartości ewidencyjnej (netto) 27,5 tys. zł i transakcyjnej (netto) 34,2 tys. zł, co stanowiło 26,0% całości sprzedaży z tego roku.

(akta kontroli str. 328 - 358)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5 Promocja hodowli koni w Spółce

Opis stanu
faktycznego

W Stadninie promocję wyhodowanych koni prowadzono na wielu płaszczyznach:

- we współpracy z najwyższej rangi zawodnikiem dyscypliny WKKW (na podstawie umowy z dnia 13.02.2015 roku), co umożliwiło zaprezentowanie koni na zawodach jeździeckich rangi: Mistrzostw Polski Młodych Koni w WKKW, zawodach ogólnopolskich, zawodach rangi międzynarodowej kończąc na Mistrzostwach Świata Młodych Koni w WKKW we Francji,
- prezentując konie na zawodach jeździeckich w dyscyplinie skoki (na podstawie umowy o pracę z dnia 2.08.2018 roku). Zawodnik reprezentował Spółkę na zawodach rangi : regionalnej i ogólnopolskiej,
- poprzez promocję w związku z udziałem i zajęciem czołowych miejsc przez konie w: Czempionatach Użytkowych, Krajowych Czempionatach Rasowych, Narodowych Wystawach Zwierząt Hodowlanych i Tarpaniadzie,
- przy wykorzystaniu materiałów promocyjnych Spółki oraz prezentacji osiągnięć hodowlanych na specjalistycznych targach międzynarodowych w Chinach we współpracy z KOWR oraz Spółkami Strategicznymi hodującymi konie a także w Polsce (Cavaliada w Poznaniu i Lublinie, Częstochowa).

(akta kontroli str. 796)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6 Dokumentacja hodowlana i sprawozdawczość w zakresie hodowli koni

Opis stanu faktycznego

Spółka prowadziła i terminowo przekazywała do KOWR wymaganą sprawozdawczość w zakresie hodowli koni. tj.:

- a) imienny wykaz koni na dzień 1 stycznia każdego roku,
- b) sprawozdanie z wyźrebień i sezonu stanówkowego nadsyłane do 15 sierpnia,
- c) plany stanowienia klaczy.

Protokoły przeglądów okresowych zawierały dane co do brakowania hodowlanego koni, brakowania doraźnego i kwalifikacji młodych klaczy.

Sprawozdania te i plany sporządzane były rzetelnie. Liczba koni wynikająca z ewidencji (inwentarza) i spisów z natury oraz zestawienia zapasów za poszczególne lata były zgodne.

(akta kontroli str. 363 - 489)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.7 Pensjonat dla koni

Opis stanu faktycznego

W Stadninie obowiązywały⁴⁹ Zasady przyjmowania koni do dzierżawy przez Spółkę od kontrahentów zewnętrznych. Konie takie mogły być przyjmowane na pisemny wniosek zainteresowanych w celu:

- a) zapewnienia pensjonatu z pełną obsługą i wyżywieniem,
- b) treningu sportowego lub rekreacyjnego.

W okresie objętym kontrolą Spółka nie prowadziła pensjonatu dla koni.

(akta kontroli str. 359 – 362, 1154)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prowadzenie hodowli koni w Spółce. Spółka realizowała cele nałożone przez programy hodowlane, co potwierdzały przeprowadzane przeglądy hodowlane, prawidłowo wyceniając i sprzedając konie oraz rzetelnie prowadząc ewidencję i sprawozdawczość w zakresie hodowli koni.

3. Gospodarowanie majątkiem Spółki

3.1 Sytuacja ekonomiczno – finansowa Spółki

Opis stanu faktycznego

W roku 2015 Spółka osiągnęła 23.871,9 tys. zł przychodów netto ze sprzedaży, co stanowiło 101,8% planu, w tym przychody w dziale hodowli koni wyniosły 226,3 tys. zł (131,6% planu) i stanowiły 0,95% przychodów ogółem netto ze sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej wyniosły 25.607,0 tys. zł, i były wyższe od planowanych (24.561,0 tys. zł) o 4,3%. Koszty w dziale hodowli koni wyniosły 817,8 tys. zł.

Przychody ogółem Spółki w roku 2015 wyniosły 26.264.675,93 zł, w tym dopłaty bezpośrednie w kwocie 1.533.239,27 zł stanowiły 5,8% przychodów ogółem, podczas gdy w 2014 roku dopłaty bezpośrednie w wys. 2.385.348,73 zł stanowiły 8,7% udziału w kwocie przychodów ogółem Spółki w tym roku w wys. 27.269.564,63 zł.

Dzięki wynikowi na pozostałej działalności operacyjnej wynoszącemu 2.132,2 tys. zł i zyskowi z działalności operacyjnej wynoszącemu 397,2 tys. zł, Spółka zamknęła rok 2015 zyskiem netto w wys. 216,5 tys. zł, podczas gdy w roku 2014 zysk ten wyniósł 1.294.969,93 zł.

⁴⁹ Od 15 kwietnia 2016 r. i poprzednio od 11 października 2013 r.

W roku 2016 Spółka osiągnęła 21.555,2 tys. zł przychodów netto ze sprzedaży, co stanowiło 97,0% planu i 90% wykonania z roku 2015.

Przychody w dziale hodowli koni wyniosły w tym roku 199,3 tys. zł (120,1% planu i 88,6% wykonania roku ubiegłego) i stanowiły 0,92% przychodów ogółem netto ze sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej w 2016 r. wyniosły 24.059,0 tys. zł, i stanowiły 100,3% planu wynoszącego 23.985,3 tys. zł. Koszty w dziale hodowli koni wyniosły 788,1 tys. zł.

Przychody ogółem Spółki w roku 2016 wyniosły 24.470.835,32 zł, w tym dopłaty bezpośrednie w kwocie 1.567.100,29 zł stanowiły 6,4% przychodów ogółem.

Dzięki wynikowi na pozostałej działalności operacyjnej wynoszącemu 2.643,6 tys. zł i zyskowi z działalności operacyjnej wynoszącemu 332,2 tys. zł, Spółka zamknęła rok 2016 zyskiem brutto w wys. 233,1 tys. zł.

W roku 2017 Spółka osiągnęła 25.530,9 tys. zł przychodów netto ze sprzedaży, co stanowiło 109,1% planu i 118,5% wykonania z roku 2016.

Przychody w dziale hodowli koni wyniosły w tym roku 230,2 tys. zł (158,3 % planu i 115,5% wykonania roku ubiegłego) i stanowiły 0,90% przychodów ogółem netto ze sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej w 2017 r. wyniosły 26.720,9 tys. zł, i stanowiły 109,8% planu wynoszącego 24.331,7 tys. zł. Koszty w dziale hodowli koni wyniosły 1.042,4 tys. zł.

Przychody ogółem Spółki w roku 2017 wyniosły 27.618.084,08 zł, w tym dopłaty bezpośrednie w kwocie 1.635.678,32 zł stanowiły 5,9% przychodów ogółem.

Dzięki wynikowi na pozostałej działalności operacyjnej wynoszącemu 1.888,7 tys. zł i zyskowi z działalności operacyjnej wynoszącemu 698,6 tys. zł, Spółka zamknęła rok 2017 zyskiem brutto w wys. 572,8 tys. zł.

W roku 2018 Spółka osiągnęła 25.988,7 tys. zł przychodów netto ze sprzedaży, co stanowiło 100,0% planu i 101,2% wykonania z roku 2017.

Przychody w dziale hodowli koni wyniosły w tym roku 205,6 tys. zł (97,5 % planu i 89,3% wykonania roku ubiegłego) i stanowiły 0,80% przychodów ogółem netto ze sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej w 2018 r. wyniosły 27.935,3 tys. zł, i stanowiły 107,5% planu wynoszącego 25.991,3 tys. zł. Koszty w dziale hodowli koni wyniosły 1.031,6 tys. zł.

Przychody ogółem Spółki w roku 2018 wyniosły 28.275.898,67 zł, w tym dopłaty bezpośrednie w kwocie 1.622.838,60 zł stanowiły 5,7% przychodów ogółem.

Dzięki wynikowi na pozostałej działalności operacyjnej wynoszącemu 2.227,2 tys. zł i zyskowi z działalności operacyjnej wynoszącemu 280,6 tys. zł, Spółka zamknęła rok 2018 zyskiem brutto w wys. 102,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 675)

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki, udział dopłat bezpośrednich wyliczanych wg starej perspektywy unijnej (do roku 2014) w ogólnej sumie przychodów Spółki wynosił około 10% i stanowił znaczną ich część.

Po zmianie perspektywy i sposobu obliczania dopłat, który preferuje gospodarstwa indywidualne i limituje dopłaty uzależniając je od wielkości produkcji, ich kwota spadła o około 900,0 tys. zł do poziomu około 1.500,0 tys. zł (w zależności od roku), a udział w ogólnej sumie przychodów spadł do niespełna 6%. Podmioty prywatne (np. spółki prawa handlowego) mające możliwość podziału na mniejsze mogą uniknąć negatywnych konsekwencji zmiany przepisów, natomiast Stadnina nie ma takich możliwości.

Biorąc pod uwagę zadania zlecone – prowadzenie postępu hodowlanego

w obszarze bydła mlecznego, prowadzenie deficytowej hodowli koni rasy wielkopolskiej i szlachetnej półkrwi oraz hodowli koników polskich powodujących ograniczone możliwości generowania zysku w porównaniu do podmiotów prywatnych i rolników indywidualnych nieprowadzących niedochodowych działów produkcji rolnej, ograniczenie dopłat miało katastrofalny wpływ na wyniki osiągane przez Spółkę.

Dodatkowo - zdaniem Prezesa Spółki - niezrozumiałe uregulowania prawne dotyczące statusu Spółki jako podmiotu zależnego od KOWR powodują, że jest on traktowany jako podmiot duży w rozumieniu przepisów prawa i nie może korzystać nie tylko z przyznanych odszkodowań suszowych w latach 2018-2019, ale również z wielu innych form wsparcia rolnictwa, z których korzystać mogą podmioty prywatne i rolnicy indywidualni.

Spadek dopłat bezpośrednich przełożył się jednocześnie na poziom inwestycji odtworzeniowych realizowanych w kolejnych latach i spadł z 3.043,0 tys zł w roku 2014 do odpowiednio 912,0 tys zł w 2015 r., 1.349,0 tys zł w 2016 r., 2.035,0 tys zł w 2017 r. i 1.730,0 tys zł w 2018 r.

Ograniczenie dopłat bezpośrednich w połączeniu z brakiem rekompensat z tytułu klęski suszy w latach 2018-2019 spowodowało również wzrost zadłużenia Spółki. Z tego względu Zarząd wystąpił w roku 2018 z wnioskiem o podwyższenie limitu zobowiązań, na co uzyskał zgodę właściciela. Zarząd, ograniczając inwestycje stara się utrzymać płynność finansową Spółki tak, aby nie przekroczyć wyznaczonego limitu zobowiązań, jednak w dłuższej perspektywie - zdaniem Prezesa Zarządu - ograniczenie to może mieć zgubny wpływ zarówno na poziom kosztów generowanych przez niedostatecznie szybko odnawiany majątek trwały, jak i na poziom postępu hodowlanego, bowiem niemodernizowany majątek w postaci przestarzałych budynków będzie miał wpływ na poziom hodowli.

(akta kontroli str. 800 – 801, 997 - 1046)

W latach 2015, 2018 i 2019 obszar działalności gospodarczej prowadzonej przez Stadnię dotknęły skutki suszy. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki, w roku 2015 komisje gminne przystąpiły do szacowania strat suszowych w końcowym okresie żniw z uwagi na to, że Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach późno ogłosił zagrożenie wystąpienia suszą dla regionu. Wysokość oszacowanych strat wyniosła 1.879.518,76 zł.

Dużą wagę w ocenie strat suszowych przywiązywano do produkcji zwierzęcej, która w sposób znaczący zaniżała szacunek strat.

W roku 2018 wysokość strat oszacowano na 7.083.976,54 zł, a w roku 2019 na kwotę 7.224.053,02 zł.

Złożone przez Stadnię wnioski o udzielenie pomocy finansowej z tytułu wystąpienia suszy do ARiMR w 2018 na kwotę 1.400.475,00 zł i w 2019 roku na kwotę 1.212.280,00 zł spotkały się z odmową ze strony Kierownika Biura Powiatowego w Pile, a także Dyrektora Wielkopolskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Poznaniu – II instancja w przypadku wniosku z 2018 roku.

(akta kontroli str. 797 – 800, 804 – 996)

Głównymi pozycjami kosztów w dziale hodowli koni w okresie objętym kontrolą były:

- koszty obsługi koni wynoszące od 27% do 37 % ogólnego poziomu kosztów,
- koszty zakupu pasz i ściółki dla koni, których udział w ogólnej wysokości kosztów w tym okresie wahał się od 20% do 26 %,
- koszty zatrudnienia hodowców stanowiły w tym okresie od 22% do 26 % w ogólnej wartości kosztów.

Pozostałymi kosztami były m.in. koszty amortyzacji i eksploatacji budynków, urządzeń, wybiegów, bieżni (ok. 5% w całym okresie objętym kontrolą), koszty obsługi weterynaryjnej (od 5% do 10%).

Głównymi pozycjami przychodów w dziale hodowli koni były w latach 2015 - 2018: sprzedaż koni ze stada niehodowlanego (odpowiednio w całości przychodów w tym dziale: 45,3% w 2015 r., 34,1% w 2016 r., 74,0% w 2017 r. i 43,6% w 2018 r. Ponadto w latach 2015 i 2016 znaczącymi przychodami w tym dziale były przychody ze sprzedaży koni ze stada hodowlanego (odpowiednio 70,7 tys. zł w 2015 r. i 23,7 tys. zł w 2016 r.) stanowiące odpowiednio 31% i 12% przychodów ogółem w tym dziale.

W latach 2015 - 2018 w dziale hodowli koni Stadnina ponosiła straty, które wynosiły odpowiednio: w 2015 r. - 591,4 tys. zł, w 2016 r. - 588,7 tys. zł, w 2017 r. - 812,1 tys. zł, a w 2018 r. - 825,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 676 - 678)

Spółka w okresie objętym kontrolą osiągała zyski brutto w wysokości odpowiednio: w roku 2015 w wys. 216,5 tys. zł, w roku 2016 w wys. 233,2 tys. zł, w roku 2017 w wys. 572,8 tys. zł oraz w roku 2018 w wys. 102,6 tys. zł. W roku 2018 Spółka zapłaciła 22,7 tys. zł podatku dochodowego, stąd też zysk netto wyniósł na koniec tego roku 79,8 tys. zł.

Zgodnie z odpowiednimi uchwałami Zgromadzeń Wspólników, zyski za poszczególne lata obrotowe były, na wniosek Zarządu, przekazywane na zwiększenie kapitału zapasowego z przeznaczeniem na spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek inwestycyjnych długoterminowych oraz sfinansowanie kosztów związanych z realizacją programów hodowli zwierząt.

(akta kontroli str. 520, 552, 584, 637, 675, 1158 - 1159)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2 Zasady wynagradzania członków zarządu Spółki

Opis stanu
faktycznego

W dniu 6 lutego 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki podjęło, stosownie do przepisu art. 2 pkt 1 i 3, art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁵⁰ uchwałę ustalającą dla Prezesa Zarządu Spółki miesięczne wynagrodzenie płatne z dołu stanowiące 5-krotność kwoty bazowej, ustalonej wcześniej uchwałą Zgromadzenia Wspólników.

Umowa ta została rozwiązana za porozumieniem stron dnia 4 maja 2017 r. w związku z tym, że Zgromadzenie Wspólników Spółki, stosownie do postanowień art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r.⁵¹ podjęło uchwały w sprawie:

- zasad kształtowania wynagrodzeń dla członków zarządu Spółki⁵²;
- ustalenia wynagrodzenia dla Prezesa Zarządu Spółki⁵³.

W myśl postanowień § 1 pkt 1.1. ww. uchwały, wynagrodzenie Prezesa Zarządu Spółki składało się z wynagrodzenia:

- podstawowego, stanowiącego czterokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;

⁵⁰ Dz. U. z 2018 r., poz. 1252, ze zm.

⁵¹ Dz. U. 2017 r., poz. 2190, ze zm.

⁵² Nr 3/2017 z dnia 4 maja 2017 r.

⁵³ Nr 4/2017 z dnia 4 maja 2017 r.

- uzupełniającego za rok obrotowy Spółki, uzależnionego od realizacji celów zarządczych Spółki⁵⁴ i wynosić miało do 50% wynagrodzenia podstawowego Prezesa Zarządu Spółki w poprzednim roku obrotowym. Wysokość tej części wynagrodzenia zostanie określona uchwałą Zgromadzenia Wspólników po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy oraz po udzieleniu przez Zgromadzenie Wspólników Spółki Prezesowi Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków.

Prezes Zarządu Spółki mógł korzystać z majątku Spółki niezbędnego do efektywnego zarządzania, na warunkach określonych w umowie o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji.

Umowę o zarządzanie przedsiębiorstwem Spółki między Stadniną a Felicjanem Pikulikiem Przesem Zarządu Spółki zawarto dnia 4 maja 2017 r. Umowa przewidywała m.in. prawo do korzystania przez Prezesa z następujących świadczeń o charakterze dodatkowym:

- a) prawo do korzystania z samochodu służbowego na koszt Spółki. Szczegółowe zasady realizacji tego prawa określała odrębna umowa,
- b) prawo do korzystania z służbowego komputera,
- c) prawo do nielimitowanego korzystania z służbowego telefonu komórkowego na koszt Spółki,
- d) zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych w związku z pełnioną funkcją,
- e) zwrot kosztów podróży służbowych oraz kosztów korzystania z usług hotelowych.

(akta kontroli str. 679 - 713)

Uchwała w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń dla członków zarządu Spółki była przestrzegana. Wysokość wypłat wynagrodzenia podstawowego nie przekraczała kwoty określonej w uchwale. Prezesowi Zarządu Spółki wypłacono wynagrodzenie uzupełniające za rok 2016⁵⁵ i za rok 2017⁵⁶.

(akta kontroli str. 714 - 721)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3 Gospodarowanie nieruchomościami w Spółce

Opis stanu
faktycznego

Spółka gospodarowała, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. na 2530,6062 ha gruntów, z czego 60,0181 ha przypadło na grunty własne⁵⁷, a 2470,1057 ha gruntów stanowiły grunty dzierżawione od Skarbu Państwa KOWR OT Warszawa. Pozostałe 0,4824 ha było dzierżawione od Skarbu Państwa KOWR OT Poznań.

(akta kontroli str. 722)

Spółka posiadała łącznie 5 budynków inwentarskich własnych niezbędnych do prowadzenia działalności w zakresie hodowli koni o łącznej powierzchni zabudowy 3.788,4 ha i kubaturze 22.041,6 m³. Były to cztery stajnie (w dobrym stanie technicznym) i jedna stodoła z przeznaczeniem do modernizacji. Wartość księgowa tych budynków wynosiła łącznie 478,6 tys. zł. Dwie stajnie znajdowały się w m. Marynka i służyły do hodowli koni rasy konik polski, a dwie stajnie znajdowały się w m. Nowe Bielawy i służyły do hodowli koni rasy sp i wkp.

(akta kontroli str. 723)

⁵⁴ Określonych w § 1 ust. 1.2. uchwały Nr 4/2017 z dnia 4 maja 2017 r.

⁵⁵ Uchwała nr 7/2017 NAZwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 16 listopada 2017 r.

⁵⁶ Uchwała nr 7/2019 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 18 września 2019 r.

⁵⁷ Wniesione do Spółki aportem,

Spółka, w latach 2015 – 2018 przeprowadziła ze środków własnych modernizację i remonty obiektów wykorzystywanych do hodowli koni na łączną kwotę 296,0 tys. zł (netto). Wydatki objęły następujące prace:

- w Stajni w m. Bielawy⁵⁸, wymianę posadzki betonowej, za kwotę 98,0 tys. zł w 2015 r., modernizację pomieszczeń socjalnych za kwotę 9,0 tys. zł w 2016 r., wymianę poidel w 2017 i 2018 r. za kwotę łącznie 52,0 tys. zł.

- w Stajni w m. Bielawy⁵⁹ remont pokrycia dachowego i wjazdu w 2017 r. za kwotę 8,0 tys. zł oraz remont pomieszczeń socjalnych za kwotę 21,0 tys. zł.

- w Stajni⁶⁰ w m. Marynka wymianę w 2018 r. pokrycia dachowego i elewację budynku za kwotę łącznie 108,0 tys. zł.

KOWR w okresie objętym kontrolą nie przekazywała zaleceń dotyczących inwestycji i remontów.

(akta kontroli str. 724)

Wszystkie 5 obiektów inwentarskich wykorzystywane było do hodowli koni. Wszystkie te obiekty miały założone książki obiektów budowlanych i poddawane były w okresie objętym kontrolą okresowym przeglądom rocznym i pięcioletnim⁶¹. Na bieżąco realizowano zalecenia wynikające z tych przeglądów.

Do wykonania pozostały: na obiekcie 4/1/27 w Stajni Bielawy i na obiekcie 4/1/32 w Stajni Marynka wymiana pokrycia dachowego azbestowego na inny materiał.

W latach 2015 – 2019 Stadnina nie dokonywała sprzedaży majątku trwałego nieruchomości, związanego z hodowlą koni.

(akta kontroli str. 725 - 793)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4 Wnioski po kontroli NIK P/13/188 „Realizacja zadań i gospodarka finansowa stadnin koni”.

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w 2013 r. w Stadninie kontrolę P/13/188 Realizacja zadań i gospodarka finansowa stadnin koni należących do Skarbu Państwa.

W wyniku tej kontroli do Prezesa Zarządu Spółki skierowano wystąpienie pokontrolne zawierające następujące wnioski

1. Dochodzenie należnych Spółce odsetek z tytułu nieterminowego regulowania należności.
2. Systematyczne prowadzenie ksiąg obiektu budowlanego dla wszystkich zarządzanych obiektów i terminowe wykonywanie kontroli ich stanu technicznego.
3. Opracowanie brakujących instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i wykonywanie pozostałych zaleceń Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Pile.
4. Rozważenie formalnego wprowadzenia jednolitych zasad korzystania przez pracowników z usług i majątku Spółki.

(akta kontroli str. 1047 - 1067)

⁵⁸ Nr inw. 4/1/27

⁵⁹ Nr inw. 4/1/31

⁶⁰ Nr inw. 4/1/32

⁶¹ O których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186, ze zm.) dalej „Prawo budowlane”

Jak wynika z odpowiedzi udzielonej w dniu 27 listopada 2013 r. wszystkie wnioski zostały zrealizowane. Spółka zobowiązała się do bieżącego naliczania odsetek w przypadku zwłoki w płatności należności i wzywania do zapłaty.

Zarząd Spółki zobowiązał pracowników odpowiedzialnych do rzetelnego prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych dla wszystkich budynków i systematycznego dokonywania kontroli okresowych zgodnie z wymogami Prawa budowlanego. Książki obiektów budowlanych prowadzone były systematycznie, a kontrole okresowe obiektów prowadzone były rzetelnie i terminowo.

Spółka zleciła opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla budynków i innych obiektów budowlanych Spółki oraz do realizacji pozostałych zaleceń Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Pile. Odpowiednie Instrukcje opracowano we wrześniu 2018 r.

Ponadto, Prezes Zarządu Spółki wprowadził w Spółce zarządzeniem nr 31/2013 z dnia 25 listopada 2013 r. jednolite zasady korzystania przez pracowników z majątku Spółki

(akta kontroli str. 1068 – 1081, 1141 - 1149)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie majątkiem Spółki oraz gospodarkę finansową w zakresie hodowli koni. Spółka utrzymywała obiekty budowlane wykorzystywane w tej hodowli we właściwym stanie technicznym, czego przejawem było dokonywanie wymaganych przeglądów stanu technicznego tych obiektów oraz realizacja wynikających z nich zaleceń. Zarząd Spółki otrzymywał wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej przyjętym w Spółce zasadom wynagradzania.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Poznań, dnia 18 grudnia 2019 r.

Kontroler
Paweł Szczepaniak
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu
Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
p.o. Wicedyrektora

